

Provincie Noord-Holland

Tussentijdse evaluatie
Uitvoeringsprogramma Waterrecreatie
2021 – 2025

Referentie: 2220b
1 maart 2023

Inhoud

Inhoud	1
1. Inleiding	2
2. Uitkomsten in het kort	3
3. Opdracht en onderzoeksaanpak	7
4. Thema's en activiteiten	12
5. Provincie Noord-Holland	17
6. Subsidies.....	22
Bijlage: Gesprekslijst.....	25

1. Inleiding

De Visie op waterrecreatie in Noord-Holland 2030 van de provincie Noord-Holland is voor de periode 2021-2025 vertaald in het Uitvoeringsprogramma Waterrecreatie. Samen met betrokkenen in de sector werkt de Provincie aan behoud en versterking van de positie van Noord-Holland als vooraanstaande watersportprovincie. Begin 2023, halverwege de looptijd, voerden Eduard Pieter Oud en Esther Cremer van Respons – Evenementen | Toerisme | Citymarketing in opdracht van Provincie Noord-Holland deze tussentijdse evaluatie uit voor het Uitvoeringsprogramma.

De uitkomsten beschrijven we in deze rapportage. Ook beantwoorden we de hoofdvraag: *in hoeverre hebben de werkzaamheden, zoals aangegeven in het Uitvoeringsprogramma 2021-2025 en uitgevoerd in het kader van de Visie op waterrecreatie in Noord-Holland 2030, bijgedragen aan de in de visie vastgestelde ambitie voor 2030?* Naast deze hoofdvraag toetsen we zeven aspecten/vragen specifiek die puntsgewijs in de samenvatting zijn beschreven.

De rapportage is opgebouwd vanuit drie hoofdonderwerpen: thema's & activiteiten, provincie Noord-Holland én subsidies. Per onderwerp beschrijven we de opbrengsten van een uitgebreid participatietraject. We geven aanbevelingen; concrete actiepunten die direct opgevolgd kunnen worden. Ook benoemen we uitkomsten; constatering die zinvol zijn in het realiseren van de ambities.

Met deze evaluatie kan de provincie het uitvoeringsprogramma voor de periode tot 2025 enerzijds aanscherpen en anderzijds juist verfijnen. Opvolging van de aanbevelingen en uitkomsten draagt bij aan de ambitie om in 2030, of mogelijk eerder, een vitale waterrecreatieprovincie te zijn.

De ambitie voor 2030 is dat Noord-Holland een vitale waterrecreatieprovincie is. Waarbij kansen zijn benut en gebruikers, ondernemers en overheden met elkaar zijn gekomen tot slimme, aantrekkelijke en duurzame mogelijkheden voor waterrecreatie.

2. Uitkomsten in het kort

Het Uitvoeringsprogramma Waterrecreatie moet bijdragen aan het realiseren van de ambitie voor 2030 met Noord-Holland als vitale waterrecreatieprovincie. Waarbij kansen zijn benut en gebruikers, ondernemers en overheden met elkaar zijn gekomen tot slimme, aantrekkelijke en duurzame mogelijkheden voor waterrecreatie. Het gaat dus om een sterke wisselwerking met een diversiteit aan partijen, partijen die in een tussentijdse evaluatie uitvoering zijn betrokken.

Met hun hulp wordt er antwoord gegeven op een groot aantal deelvragen met onderstaand compact de uitkomsten:

1. *Hoe ervaren de stakeholders de samenwerking? Wat gaat goed, wat kan beter, wat moet beter?*

De basis van de visie en het programma is goed. Er ligt een duidelijk verhaal en ook in de uitwerking gaat er best veel goed. Maar er zijn verbeterpunten. Die worden verder in deze rapportage uitvoerig behandeld maar komen er in de basis op neer dat niet alles kan en er beleidsmatig dus gekozen moet worden (activiteiten). En de communicatie en verbinding beter kan waarbij ieder vanuit een eigen rol een bijdrage kan leveren. De houding van de provincie wordt daarbij vanuit de relatie goed beoordeeld, mits die relatie er is.

2. *Wat is de ervaren meerwaarde aan wat de provincie nu biedt?*

De rol die de provincie heeft gekozen als (mede) financier en regisseur sluit aan bij de wensen en behoeften van de betrokken partijen. Ook de rol van de provincie bij het stimuleren van (boven)regionale samenwerking vindt men belangrijk, net als de inspanningen in de grootschalige projecten (aquapunctuurpunten). Dit is mede vanuit de gedachte dat andere partijen dit niet kunnen.

3. *Zijn de thema's waar nu op gefocust wordt de juiste thema's, moet er iets bij of af?*

De drie benoemde thema's worden als de juiste onderschreven waarbij 'Water is van ons allemaal' als belangrijkste wordt beschouwd. Dit vanuit de gedachte dat dit een randvoorwaarde is. En hoewel het al vervat is als onderdeel in het integrale provinciale beleid, is er veel draagvlak voor het toevoegen van een extra thema met als werktitel 'Water natuurlijk'. Juist het specifiek benoemen geeft het een grotere, noodzakelijke waarde. Aspecten als duurzaamheid, ecologie, schoon water, gezond en waterberging passen hier dan binnen.

4. *Wat moet blijven, wat mist er, wat kan eventueel stoppen?*

De focus zou volgens de betrokkenen primair moeten liggen op de huidige mogelijkheden en voorzieningen. Beheer- en onderhoudsactiviteiten daarvan, zoals vaarwegenbeheer, bediening bruggen en sluizen, oplossen knelpunten en waterplanten hebben volgens stakeholders prioriteit. Er zijn nauwelijks activiteiten die echt geschrapt kunnen worden maar de betrokkenen geven een lagere prioriteit aan recreatief vervoer en educatie omdat het prima door de markt kan worden opgepakt. Ook de rol ten aanzien van het gebruik van water voor sportvissen en durfsporten kan minder aandacht krijgen, ook omdat (branche)verenigingen hier een rol in kunnen spelen. Uitzondering vormen wettelijke taken op dit gebied, zoals zonering. Er worden ook wat activiteiten gemist, met name rondom strand. Het focussen op bestaande activiteiten wordt echter belangrijker gevonden dan aanvulling met nieuwe.

5. *Wat zou eventueel meerwaarde op kunnen leveren voor partijen waar nu niet/nauwelijks mee wordt samengewerkt?*

Bedrijfsleven en provincie werken niet vaak direct samen. Door gemeenten beter te betrekken en als verbinder in te zetten, kan een grotere groep ondernemers bereikt worden. Bijvoorbeeld als subsidiegebruiker of initiatiefnemer voor (water) recreatieve voorzieningen. Verder kan een pro-actievere houding vanuit de provincie bijdragen. Breng informatie gericht bij de doelgroep(en) en beschrijf zaken populair om partijen niet af te laten haken.

Verder openen betrokkenen de deur voor samenwerking op uitvoeringsgebied in het veld zoals onderhoud en beheer. Natuurlijk kunnen er in praktijk haken en ogen zijn, het signaal biedt zeker kansen richting verenigingen, recreatieschappen en ondernemers.

6. Waar ligt de behoefte van de verschillende regio's; wat hebben zij nodig van de provincie?

Om beter aan te sluiten bij de regio's, en daarbinnen de gemeenten, zou een hechte verbinding van waterrecreatie met recreatie ook aan land, toerisme en vrijetijd, prettig zijn. Het onderwerp kan dan ambtelijk beter ingebed worden. Verder de uitnodiging aan de provincie aan te schuiven bij bestaande regionale overleggen en een betere aansluiting bij de (ontwikkeling van) toeristisch-recreatieve visies, zoals hoe dat bij wandelen en fietsen ook zo is. Meer integraliteit en kortere lijnen helpen om gezamenlijk invulling te geven aan de ambities.

7. Waar ligt de behoefte per doelgroep; wat hebben zij nodig van de provincie?

Ondernemers verwachten heldere, beknopte informatie en een toegankelijke overheid die handelt vanuit vertrouwen. Zij werken daarbij graag met de gemeente waarvan ze de ambtenaren kennen. Gebruik gemeente dan ook als eerste loket.

Voor gemeenten geldt dat de verbindende rol van de provincie belangrijk is; houdt regie en zorg dat de samenwerking in en tussen regio's tot stand komt. Daarbij is provinciale betrokkenheid noodzakelijk om grootschalige projecten (aquapunctuurpunten) haalbaar te maken.

Brancheorganisaties willen vanuit hun rol kennis delen. Benut als provincie de inhoudelijke kennis, kunde en het netwerk van brancheorganisaties ook bij onderwerpen als durfsporten en sportvisserij.

Een netwerkevent voor toerisme- & recreatiedag, met water als deelonderwerp is zeer welkom bij stakeholders. Belangrijk is dat een breed scala aan partijen wordt

uitgenodigd: bedrijfsleven, brancheorganisaties, (city)marketingorganisaties en (semi)overheden vanuit de vrijetijdssector in Noord-Holland.

8. Wat is de meerwaarde van de ambitiekaart waterrecreatie?

De bekendheid van de ambitiekaart is niet groot onder de betrokkenen. Degenen die de kaart wel kennen, vragen zich af wat ze er mee kunnen. Daarbij helpt het niet dat de kaart niet actueel is. De kaart heeft geen meerwaarde.

Beantwoording hoofdvraag

Gebaseerd op een uitgebreid participatietraject lijkt het huidige Uitvoeringsprogramma in de basis bij te dragen aan het realiseren van de doelstellingen van de Visie op waterrecreatie in Noord-Holland 2030. Dat is een positieve conclusie.

Maar ook is iedereen het er over eens dat het beter kan. Vooral het maken van keuzes, een betere verbinding en wisselwerking én toegankelijke communicatie en informatie zijn elementen die kunnen bijdragen aan effectievere realisatie van de beleidsdoelen. Niet alleen voor de provincie, maar voor iedereen binnen het brede speelveld van de waterrecreatie.

3. Opdracht en onderzoeksaanpak

Opdracht

Bepaal via een tussentijdse evaluatie onder stakeholders in hoeverre de uitgevoerde werkzaamheden hebben bijgedragen aan de in de visie vastgestelde ambitie voor 2030.

Participatie

De tussentijdse evaluatie kent een uitgebreid participatietraject. Hierbij betrokken we zoveel mogelijk stakeholders en belanghebbenden, zowel collectief als individueel. De werkwijze sluit aan op hoe de oorspronkelijke visie en in 2021 het Uitvoeringsprogramma zijn opgesteld. Naast de provincie zelf leverden beherende partijen, belangenbehartigers, overheden, ondernemers en de waterrecreant input.

Werkwijze

Na het analyseren van diverse provinciale beleidsstukken, bepaalden we relevante vragen die gaan over de inhoud (thema's en activiteiten), de rol van de provincie en behoeften van stakeholders. Deze vragen verwerkten we in interactieve sessies, vraaggesprekken en een enquête.

Op basis van de combinatie van informatie en input, beschrijven we de uitkomsten. Bij afwijkende uitkomsten benoemen we specifiek bij welke partijen een ander beeld bestaat. In een afsluitende bijeenkomst voor de gesprekspartners presenteerden we de uitkomsten en toetsten de aanbevelingen en zo nodig verwerkten we de feedback in deze rapportage.

De tussentijdse evaluatie baseren we op:

- Analyse provinciale beleidsstukken (visie, uitvoeringsprogramma, subsidieregelingen en -verstrekkingen)
- Ronde tafel sessies / gesprekken (provincie, Recreatieschappen, brancheorganisaties en regio's / gemeenten)
- Interviews ondernemers

- Enquête (breed palet aan respondenten)
- Validatie bijeenkomst

Bronnen (stakeholders & belanghebbenden)

In deze rapportage kijken we steeds naar zes bronnen. Deze leverden elk vanuit hun belang of betrokkenheid input.

1. Provincie

Startpunt was een rondetafelgesprek met provinciale beleidsmedewerkers die in meer of mindere mate te maken hebben met waterrecreatie. Uitkomsten uit deze sessie zijn in de vervolgaanpak meegenomen. Aan het einde van het traject spraken we met de verantwoordelijk gedeputeerde.

2. Regio's

In de zeven Noord-Hollandse bestuurlijke regio's, voerden we interactieve gesprekken met ambtelijke vertegenwoordigers van gemeenten. Deze beleidsmedewerkers hebben waterrecreatie als onderdeel van veelal hun toerisme & recreatie portefeuille. Namens de zeven West-Friese gemeenten spraken we met het Recreatieschap Westfriesland.

Hoewel Amsterdam geen integraal onderdeel is van het provinciale beleid, is er een grote wisselwerking. Dat bleek uit gesprekken met diverse stakeholders. Daarnaast is er een gesprek gevoerd met Amsterdamse beleidsmedewerkers.

3. Brancheorganisaties

We spraken met vier partijen die branches vertegenwoordigen. Het Watersportverbond maakt zich sterk voor de bij haar aangesloten watersportverenigingen; denk aan zeilen, (kite)surfen, kanoën en recreatievaart in kajuitjachten en sloepen. Hiswa-Recron behartigt de belangen van het water gerelateerd bedrijfsleven, zoals jachthavens en bootverhuurders, of met een indirecte link zoals recreatie-ondernemers (bijvoorbeeld campings) aan het water. Sportvisserij Midwest

Nederland vertegenwoordigt de hengelsportverenigingen. De Nederlandse Kitesurf Vereniging zet zich namens haar particuliere leden in voor goede kitesurflocaties.

4. Ondernemers

We interviewden zeven ondernemers, één per regio, met een gevarieerde achtergrond qua bedrijfssoort. Vanuit de verwachting dat ondernemers wat verder weg staan van de materie hanteerden we hierbij een andere vragenlijst.

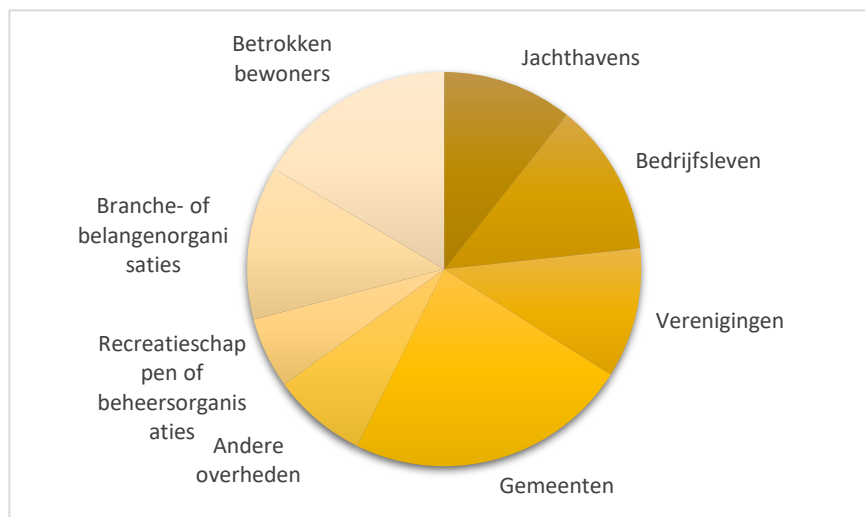
5. Recreatieschappen

Beleidsmedewerkers en vertegenwoordigers van vijf recreatieschappen zaten aan bij de ronde tafelsessie bij Recreatie Noord-Holland. Met Recreatieschap Westfriesland voerden we apart overleg.

Vanuit deze vijf onderdelen hebben 40 betrokkenen van 25 organisaties, overheden en bedrijven persoonlijk input geleverd.

6. Enquête

Met inzet van de online enquête, bereikten we een brede groep respondenten. Naast gerichte verspreiding via e-mail, zetten we sociale media in om de enquête ingevuld te krijgen. In totaal vulden bijna 100 respondenten de vragenlijst in.

Uitkomsten en aanbevelingen

De input is verwerkt in deze rapportage. We vertalen de uitkomsten op 2 manieren: uitkomsten en aanbevelingen. De uitkomsten zijn een vertaling van de informatie die wij van de stakeholders hebben ontvangen en op een compacte wijze, samengevat weergegeven. De aanbevelingen zijn gebaseerd op suggesties die wij van stakeholders hebben ontvangen en door ons zijn verwerkt in een compacte formulering. Uitkomsten en aanbevelingen zijn primair afkomstig van de stakeholders uit de enquête, interviews en sessies en voor een belangrijk deel getoetst in een validatie bijeenkomst.

Betrokkenheid van de deelnemers

Alle ondervraagden weten van het bestaan van provinciaal beleid op het gebied van waterrecreatie. Met uitzondering van ondernemers en respondenten van de enquête. Hiervan is 80% bekend met het bestaan van de visie. Het uitvoeringsprogramma is bij 70% van de ondervraagden en respondenten bekend. Ondernemers kennen dit in veel mindere mate.

Als het gaat om de bekendheid met de inhoud, scoren alle groepen fors minder. Slecht een klein deel vindt zichzelf echt kenner van de inhoud. Vanuit de omvang van de beide documenten, bijna 90 pagina's, lijkt dat niet zo vreemd. Ondernemers nemen daar sowieso weinig tijd voor maar opvallend is dat ook beleidsmedewerkers bij gemeenten zelf vinden dat ze niet goed inhoudelijk op de hoogte te zijn. Oorzaak is mogelijk dat waterrecreatie slechts een beperkt deel is van hun vaak omvangrijke portefeuille.

Toegankelijk, compact beschreven beleid in combinatie met de concrete uitvoeringselementen kan rekenen op meer aandacht en interesse. De toegankelijkheid van de visie en het uitvoeringsprogramma kan met een online magazine of infographic (dus geen PDF/bladeroptie) worden vergroot. Veel beeld en beperkte tekst maken het beleid toegankelijker voor de lezer. Als proef kan deze evaluatie op deze wijze gepubliceerd worden.

Aanbeveling 1

Zorg voor een populaire en compacte online vertaling van de visie en het uitvoeringsprogramma. Gebruik de publicatie van de uitkomsten van deze evaluatie als proef voor een nieuwe aanpak.

In de visie en het uitvoeringsprogramma is veel ruimte voor terugkijken, verantwoorden en toelichten. Natuurlijk relevant maar niet voor iedereen. In de brede communicatie zou dat deel kunnen worden weggelaten. Voor de gesprekspartners die goed op de hoogte waren van de inhoud komt er nog bij dat er sowieso te veel is beschreven om waar te (kunnen) maken. De ambitie sluit voor hen onvoldoende aan bij de realiteit. Deze groep denkt dan ook dat het maken van keuzes noodzakelijk is om er uiteindelijk te zorgen dat beleidsdoelstellingen worden gehaald.

4. Thema's en activiteiten

Thema's

In zowel de visie als het uitvoeringsprogramma zijn drie hoofdthema's leidend die de ambitie en (strategische) doelen van het beleid vertalen:

- *Water is van ons allemaal (beheer en onderhoud)*
- *Water doet de economie stromen (economische waarde)*
- *Water verbindt (maatschappelijke waarde)*

In algemene zin vinden alle bronnen de huidige thema's goed en belangrijk met 'Water is van ons allemaal' als het belangrijkste. Argument daarvoor is vooral dat als dit onderdeel niet op orde is, dat invloed heeft op de realisatie van de andere thema's. Het is een randvoorwaarde.

Er is draagvlak voor een extra thema met als werktitel 'Natuurlijk water'. Met onderwerpen als duurzaamheid, schoonwater, biodiversiteit, ecologische waarde en waterberging als onderdeel. Weliswaar is dit al een belangrijk onderdeel van het totale provinciale beleid, juist het specifiek benoemen bevordert de integraliteit binnen het dossier waterrecreatie. Ook veiligheid werd gesuggereerd als extra thema, maar dit lijkt vrij eenvoudig als activiteit onder het bestaande thema 'water is van ons allemaal' te vatten. Datzelfde geldt voor bereikbaarheid.

Aanbeveling 2

Beschouw goed beheer en onderhoud als randvoorwaarde voor het gehele beleid en geef dit prioriteit en bekijk vanuit de provinciale rol hoe dit te kunnen stimuleren.

Aanbeveling 3

Overweeg als provincie een actieve (zichtbare) rol als bevaarbaarheid in het geding is, ook als je niet direct partij bent, om de uitgangspunten van het beleid te kunnen realiseren

De verschillen in waardering tussen de drie thema's zijn echter minimaal waaruit geconcludeerd kan worden dat deze goed gekozen zijn als het gaat om het totaal van het beleid.

Aanbeveling 4

Pas voor het vervolgtraject het thema 'Water natuurlijk' in waardoor groen & duurzaamheid een plek krijgen.

Activiteiten

De activiteiten beschrijven wat er daadwerkelijk gebeurt om de beleidsambities waar te maken. In de huidige tekst van het uitvoeringsprogramma zijn deze echter te veel verstopt en/of kwamen op meerdere plekken terug. Daarom destilleerden we voor deze evaluatie de activiteiten uit de tekst en legden ze voor aan de stakeholders.

Wat kan helpen in het overzichtelijk maken is om niet vanuit thema's maar vanuit activiteiten te werken met een clustering van aansluitende of vergelijkbare activiteiten. Geef per activiteit aan, aan welke thema's (beleidsdoelen) ze bijdragen. Het nieuwe thema is dan ook eenvoudig toe te voegen, zoals onderstaand voorbeeld duidelijk maakt:

Activiteit	Thema Beheer	Thema Economie	Thema Maatschappelijk	Thema Natuur
1 Waterplanten	X			X
2 Aanleg land / water (kleine) voorzieningen	X		X	
3 Varen	X	X	X	

Toelichting: waterplanten vallen nu onder het thema beheer maar hebben ook een natuurlijke component. Met de activiteit aanleg land/water (kleine) voorzieningen worden onderdelen zoals zwemwaterlocaties, voorzieningen invaliden en mee-

koppelkansen samengevoegd. Bij onderdeel 3 kun je denken aan een samenvoeging van de onderwerpen routes, waternetwerken en vaartnetwerk kleine pleziervaart.

Aanbeveling 5

Gebruik in het uitvoeringsprogramma activiteiten als leidraad en koppel daar de relevante thema's aan. Bundel vergelijkbare activiteiten.

Beoordeling activiteiten door stakeholders

In de waardering van de activiteiten is ondanks verschillen per bron een duidelijke rode draad herkenbaar: beheer en onderhoud zoals vaarwegenbeheer, bediening bruggen en sluizen, oplossen knelpunten en waterplanten, krijgen de meeste steun.

Beheer en onderhoud van zowel bestaande als nieuwe voorzieningen is niet altijd goed geregeld. Er lijkt draagvalk te zijn om dit een collectieve verantwoordelijkheid te maken. Maak gebruik van partijen (recreatieschappen, sportvisserij, gemeenten, verenigingen) die al in het veld actief zijn.

Een rol van de provincie in de aquapunctuurpunten blijft noodzakelijk omdat het gaat om de lange termijn.

Het koppelen van land en water versterkt de kansen op realisatie waterrecreatievoorzieningen. Belangrijk is aandacht voor beheer op de lange termijn van die voorzieningen.

Uitkomst 1

Het behoud en verbeteren van tenminste de bestaande voorzieningen en mogelijkheden is het belangrijkste. De rest is daaropvolgend.

Uitkomst 2

Door beheer en onderhoud een collectieve verantwoordelijkheid te maken, dus gezamenlijk met alle betrokken partijen op te trekken, kan op basis van meerjarige afspraken met uitvoeringsorganisaties in het veld de kwaliteit van het aanbod beter worden geborgd.

Hoewel alle bronnen voorzieningen voor minder validen belangrijk vinden, beschouwt iedereen dit als randvoorwaardelijk. Het apart als activiteit benoemen in het uitvoeringsprogramma is voor hen niet nodig.

Bronnen twifelen over een actieve inhoudelijke rol voor de provincie in zaken als sportvisserij en durfsporten. Zij geven als tip dit zoveel mogelijk aan verenigingen en/of brancheorganisaties over te laten, tenzij er een wettelijke noodzaak is. Betrokkenheid bij zonering van het recreatief gebruik van water (ook voor o.a. wedstrijdzeilen, kanoën en suppen) volstaat. Hetzelfde geldt voor educatie en recreatief vervoer; laat dit over aan de markt of gebruiker. Het effect van deze activiteiten op realisatie van de beleidsdoelen is naar verwachting beperkt.

Uitkomst 3

De rol van de provincie op activiteiten die andere partijen (ook) kunnen oppakken kan worden beperkt zonder dat dit invloed heeft op de realisatie van de beleidsdoelen.

Ontbrekende activiteiten

Het strand vinden de gesproken partijen enorm belangrijk voor de waterrecreatie. In zowel de visie als het uitvoeringsprogramma komt strand echter beperkt voor met uitzondering van durfsporten en dan specifiek kitesurfen. Wellicht komt dit omdat er al veel goed gaat. Andere onderwerpen die ter sprake kwamen:

- Wonen aan het water; verhoging woonkwaliteit, beperking toegankelijke waterrecreatie
- Cultuurhistorie; als decor voor waterrecreatie

- Historische zeilvaart; waardevol voor Noord-Holland, zwaar getroffen door coronapandemie

Hoewel deze toevoegingen aansluiten op de beleidsdoelen, lijkt een uitbreiding met deze activiteiten niet haalbaar voor deze periode.

Uitkomst 4

De focus voor de resterende periode van het uitvoeringsprogramma moet vooral op de al benoemde activiteiten liggen. Eventuele aanpassing kan in een volgend uitvoeringsprogramma.

5. Provincie Noord-Holland

Het belang van waterrecreatie voor Noord-Holland is groot, wat een aparte beleidsvisie met bijbehorend uitvoeringsprogramma rechtvaardigt. Bronnen waarderen dat. Echter weinig gemeenten of regio's kennen een apart, eigen waterrecreatiebeleid. Meestal maakt het deel uit van een breder beleidsveld zoals toerisme & recreatie in het domein (vrijtijds)economie. Stakeholders pleiten ook voor een sterkere verbinding van waterrecreatie met recreatie aan land/toerisme en/of vrije tijd. Er lijkt vanuit de regio's en/of gemeenten weinig te worden gekeken naar een koppeling met het provinciale beleid. Daar liggen dus kansen. Gemeenten werken wel in concrete projecten aan waterrecreatie, zoals het sloepennetwerk of het provinciale project Riviercruises & Motorchartervaart.

Uitkomst 5

Provinciaal en gemeentelijk/regionaal waterrecreatie beleid en -uitvoering kunnen beter op elkaar aansluiten en versterken. Partijen zullen zich hier actief voor moeten inzetten.

Uitkomst 6

Een nauwere band tussen recreatie 'op land', toerisme en waterrecreatie, zowel integraal als op projecten, kan bijdragen aan het realiseren van beleidsdoelen. Partijen moeten kijken op welke wijze dit vorm kan krijgen.

Rol van de provincie

Provincie Noord-Holland heeft verschillende rollen: eigenaar of beheerder van waterwegen, bevoegd gezag Natura 2000 en toezichthouder zwemwater. Voor deze evaluatie kijken we echter naar de specifieke rollen gekoppeld aan het uitvoeringsprogramma, namelijk subsidieverstrekker en regisseur.

Dat de provincie een belangrijke financier is onderschrijven alle bronnen volledig. Dit geldt ook voor de regierol zeker als je daar aspecten als verbinding en stimulering van bovenregionale samenwerking onder rekent. Als regisseur is de

provincie verantwoordelijk voor het functioneren van de samenwerking tussen overheid, ondernemer en gebruiker, zonder dat ze er volledig over gaat of verantwoordelijk is voor de uitvoering.

Een initiërende en uitvoerende rol past andere partijen beter, zo vinden de bronnen. Contacten met lokale partijen zien ze als een taak voor de gemeente omdat die al bestaande netwerken hebben.

Uitkomst 7

De gekozen provinciale rollen als subsidieverstrekker en regisseur, met extra aandacht voor bovenregionale samenwerking, worden breed onderschreven.

Contact met de provincie

De behoefte aan communicatie en contact verschilt sterk per bron. Dat zien we terug in beoordeling van de samenwerking van stakeholders met provincie. Persoonlijk contact én pro activiteit van de kant van de provincie wordt door alle bronnen wel geregeld genoemd.

Gemeenten / regio's en recreatieschappen staan dicht bij de provincie. Zij zijn positief over het persoonlijk contact, de betrokkenheid en deskundigheid. Hoewel ze merken dat de capaciteit bij de provincie beperkt is, reageert de provincie goed op vragen.

Voor ondernemers, verenigingen en brancheorganisaties staat de provincie op afstand. Zij weten niet (altijd) waar ze terecht kunnen en persoonlijk contact is niet vanzelfsprekend. Initiatief voor contact ligt bij stakeholders en komt beperkt van de provincie.

Ondernemers werken – bijvoorbeeld bij aanvragen subsidies – het liefst samen met hun gemeente: dichtbij en bekend. De provincie kan de rol van de gemeente faciliteren door korte lijnen te houden en de gemeentelijke contactpersonen te kennen.

Naast de website en mailbox waterrecreatie@noord-holland.nl, noemen stakeholders ook een waterrecreatiedesk met namen, gezichten en telefoonnummers van de medewerkers. Dit geeft tevens invulling aan de behoefte aan persoonlijker contact en verkleint de gevoelde afstand.

Uitkomst 8

Een waterrecreatie desk met 'mensen met een gezicht' maakt contact en het gewenst persoonlijk contact laagdrempeliger en effectiever.

Uitkomst 9

Door de gemeenten een rol te geven in de communicatie met ondernemers, ze te kennen en te faciliteren kunnen lokale partijen makkelijker worden betrokken. Erken als provincie de rol van gemeenten in de wisselwerking met ondernemers en maak gebruik van hun positie / rol.

Communicatie en informatie

Stakeholders hebben of nemen onvoldoende tijd om op de website informatie te zoeken. Een specifieke nieuwsbrief activeert, informeert en verwijst ze (al dan niet naar de website). De informatie toegankelijk presenteren is daarbij een meerwaarde.

Aanbeveling 6

Pas de websitepagina aan met toegankelijke en aantrekkelijk geschreven content met informatie, wetenswaardigheden en showcases en verzend periodiek een (digitale) nieuwsbrief met verwijzingen naar deze pagina / artikelen.

Bij stakeholders is animo voor een jaarlijks netwerk- en informatie-evenement. Dat hoeft niet specifiek voor waterrecreatie te zijn maar kan ook voor de gehele recreatie en toerisme sector. Dat sluit aan bij eerdere uitkomsten. Wel zou waterrecreatie een specifiek thema moeten zijn. Beoogde doelgroep; bedrijfsleven, brancheorganisaties, (city)marketingorganisaties en (semi)overheden vanuit de

vrijtijdssector in Noord-Holland. Feitelijk een combinatie van de eerder georganiseerde Waterdag en de Toerismedag. Door een dergelijk event samen met gemeenten, branche en/of marketingorganisaties te organiseren, wordt optimaal gebruik gemaakt van verschillende netwerken waardoor er meer deelnemers kunnen worden verwelkomd.

Aanbeveling 7

Stakeholders hebben behoefte aan een jaarlijks netwerk- en informatiedag toerisme & recreatie Noord-Holland waarbij waterrecreatie een deelthema is. Voor een optimaal opkomst en inhoud heeft samenwerking met gemeenten, branche- en marketingorganisaties meerwaarde.

Ambitiekaart

De ambitiekaart waterrecreatie is een online toepassing die de ambities vermeldt. Het merendeel van de bronnen kent deze kaart niet. Enkele gemeenten weten van het bestaan omdat zij bij de start data hebben ingevoerd. De huidige kaart blijkt niet actueel. Wie het instrument wel kent vraagt zich af wat de functie is en voor wie.

Aanbeveling 8

Er is geen draagvlak om deze voort te zetten dus deze activiteit kan worden gestaakt.

Bestaande netwerken

De provincie neemt deel in verschillende bovenregionale of bovenprovinciale verbanden zoals Varen doe je samen en BRTN. Gebleken is dat de contacten en het delen van ervaringen positief werken en daarmee uiteindelijk bijdragen aan de realisatie van de beleidsdoelen. Daar waar in de regio's een formele intensieve samenwerking is, zoals het gebiedsakkoord Loosdrechtse Plassen, blijken de lijntjes kort te zijn en is er meer begrip voor elkaars positie. Deze werkwijze kan niet overal worden toegepast. Er zijn echter bestaande overleggen in de provincie, bijvoorbeeld de regio-overleggen, waar medewerkers van de provincie periodiek eenvoudig kunnen aanschuiven. Dit helpt bij de korte lijntjes, informatieoverdracht en onderling begrip. Hetzelfde kan gezegd worden voor de beheersoverleggen waar

periodieke betrokkenheid voor beide kanten goed kan werken. Het is zinvol kritisch te blijven kijken naar de meerwaarde van dergelijke overlegvormen. Kijk daarbij niet alleen naar inhoud maar ook naar de relatie.

Uitkomst 10

Periodieke deelname aan bestaande regio- en/of beheersoverleg heeft inhoudelijke en relationele meerwaarde. Ook deelname aan specifieke overleggen kan om die redenen worden voortgezet.

Amsterdam

De visie beschrijft de positie van Amsterdam maar de hoofdstad komt nauwelijks terug in het uitvoeringsprogramma. Amsterdam is ook geen integraal onderdeel van het programma. Er is er echter een duidelijke onderlinge afhankelijkheid; maatregelen in het vaargebied van de één, hebben effect op de ander. Er zijn verschillende, maar ook voldoende gezamenlijke belangen. Watersporters trekken zich weinig aan van gemeentegrenzen tijdens het varen. Uit onze gesprekken bleek de behoefte aan een actieve zoektocht naar mogelijkheden voor samenwerking om te profiteren van elkaars ervaringen, efficiënter te werken en elkaar te versterken. Er lijkt draagvlak voor een 'try & error' methode op basis van enkele dossiers. Denk aan digitale vignetten maar ook aan toekomstige investeringen in een laadnetwerk voor varen.

Uitkomst 11

Een samenwerking met Amsterdam op basis van een of twee proefprojecten kan bijdragen aan een verdere, noodzakelijke, inhoudelijke samenwerking in de nabije toekomst.

6. Subsidies

Het uitvoeringsprogramma waterrecreatie kent drie subsidieregelingen:

- Waterrecreatie voor de kleinere pleziervaart (volgens een tenderprincipe);
- Kleine voorzieningen en diensten;
- Duurzaamheid en innovatie.

Per onderwerp zijn jaarlijks substantiële budgetten beschikbaar. Beschrijvingen staan op noord-holland.com, inclusief voorwaarden en achtergronden. Ook zijn subsidieformulieren hier te downloaden. Hoewel enigszins taaie kost, is de vermelde informatie goed.

Vindbaarheid subsidies

Vanaf de pagina waterrecreatie voert een link naar een lijst met subsidies. De drie regelingen van waterrecreatie staan onderaan. Het kan zinvol zijn de drie subsidieregelingen kort en 'populair' te beschrijven met een directe link naar de specifieke regeling.

Als je zoekt op 'subsidie waterrecreatie' is het een lastiger traject. Die zoekleutel leidt tot de algemene subsidiepagina. Voor de regelingen op het gebied van waterrecreatie moet je zoeken onder Economie & Landbouw. Dit lijkt niet logisch voor de gegadigden. Zij kijken wellicht eerder bij het kopje 'water', maar daar staan drie andere regelingen.

Aanbeveling 9

Breidt de informatie op de webpagina over waterrecreatie uit met korte duidelijke beschrijvingen van de drie subsidieregelingen en verwijs met een deeplink naar de uitgebreide informatie.

Met een aantal instrumenten worden subsidies beter zichtbaar bij een grote groep belanghebbenden;

- geef de mensen van waterrecreatie "gezicht" (aanbeveling 12) waaronder de provinciaal medewerker die kan adviseren op het gebied van subsidies
- benoem regelingen in een periodieke nieuwsbrief (aanbeveling 15) met een 'populaire' beschrijving en eventueel aangevuld met voorbeelden / showcases.

Aanvragen

Medewerkers van de provincie geven aan dat de subsidieregelingen goed worden benut. De meeste aanvragen worden – niet altijd in eerste instantie, maar soms wel later – gehonoreerd. Gebruikers van de regelingen ervaren de begeleidende rol van de provincie als positief. Wel stellen partijen enige flexibiliteit op prijs. Zowel overheden als niet-overheden geven aan behoefte te hebben aan meer werken vanuit vertrouwen in plaats vanuit formaliteiten zodat het aanvragen van subsidies aantrekkelijker wordt..

Nagenoeg alle aanvragers van de regeling 'Waterrecreatie voor de kleinere pleziervaart' hebben een overheidsachtergrond. Bij de uitvoeringsregeling is er een gelijke verdeling tussen overheden, zoals gemeenten, recreatieschappen en niet-overheden, denk aan ondernemers, verenigingen. De overheidsgroep is breed met veel verschillende gemeenten en recreatieschappen. Bij niet-overheden valt op dat bijna de helft van de aanvragen afkomstig is van twee particuliere partijen.

De belangrijkste redenen die aangegeven zijn waarom om er geen gebruik van de subsidieregelingen wordt gemaakt zijn voor overheden:

- Beheersvraagstuk oftewel de kosten na realisatie;
- Geen aansluiting op de gestelde voorwaarden;
- Benodigde tijd ontbreekt;

Niet overheden, met name vertegenwoordigd door brancheorganisaties en ondernemers, noemen:

- onbekendheid met de regelingen;
- verwachting dat projecten niet in aanmerking komen.

Toch lijkt er bij alle bronnen voldoende interesse te zijn voor subsidie. Het actiever communiceren van de mogelijkheden kan helpen om dit voor een grotere groep toegankelijk te maken. Om meer ondernemers te trekken wordt door henzelf gesuggereerd om een belangrijkere (verbindende) rol bij de gemeenten te leggen.

Uitkomst 12

Een pro-actieve communicatie, in een wisselwerking met enkele stakeholders, kan bijdragen aan een breder gebruik van de subsidieregelingen.

Bijlage: Gesproken / deelnemende organisaties

Vertegenwoordigers van onderstaande organisaties zijn direct betrokken door middel van deelname aan de gesprekken en/of sessies:

Dekker Watersport, Zaandam
Gemeente Alkmaar
Gemeente Amstelveen
Gemeente Amsterdam
Gemeente Den Helder
Gemeente Dijk en Waard
Gemeente Edam-Volendam
Gemeente Haarlem
Gemeente Huizen
Gemeente Schagen
Gemeente Waterland
Hiswa-Recron
Hossebosch Recreatiepark
Nederlandse Kitesurf Vereniging
Provincie Noord-Holland
Recreatie Noord-Holland
Recreatiebedrijf 't Hoorntje,
Akersloot
Recreatieschap Westfriesland
Regatta Center, Medemblik
Regio Gooi & Vecht
Sportvisserij Midwest Nederland
Stichting Huizer Bidders, Huizen
The Spot Watersport, Zandvoort
Watersportverbond
Zeilfort Kudelstaart, Aalsmeer